

Budżety gospodarstw domowych w województwie małopolskim w 2019 r.

12.10.2020 r.

↑ 8,9%

Wzrost przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na osobę w porównaniu z 2018 r.

Sytuacja materialna badanych gospodarstw domowych poprawiła się. W porównaniu z 2018 r. nastąpił wzrost przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w gospodarstwach domowych. Zwiększyła się nadwyżka dochodów nad wydatkami, co umożliwiło wzrost oszczędności. Gospodarstwa domowe były lepiej wyposażone w dobra trwałego użytkowania nowej generacji.

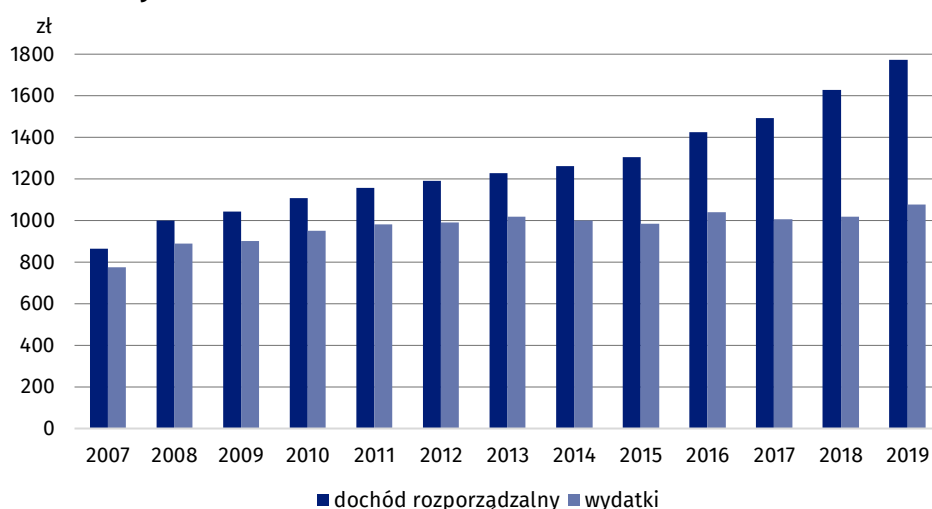
Dochód rozporządzalny

Istotny wpływ na poziom życia członków gospodarstwa domowego ma dochód rozporządzalny, który jest sumą bieżących dochodów (pieniężnych i niepieniężnych) gospodarstwa domowego pomniejszoną o podatki od dochodów, spadków, darowizn oraz nieruchomości. Dochód ten przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Przeciętny miesięczny nominalny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych wynosił 1773,08 zł i był niższy niż w kraju o 46,06 zł. W porównaniu z 2018 r. kwota dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w województwie zwiększyła się o 8,9% (w Polsce o 7,4%). Przeciętne miesięczne wydatki w gospodarstwach domowych na osobę wyniosły 1077,73 zł i były wyższe o 5,9% od notowanych rok wcześniej.

Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę wyniósł 1773,08 zł i był niższy niż w kraju o 46,06 zł

Wykres 1. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny i wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych

W strukturze dochodu rozporządzalnego gospodarstw domowych dominowały dochody z pracy najemnej. Stanowiły one 55,3% dochodów ogółem (w kraju 51,8%) i w skali roku ich udział zwiększył się o 1,3 p. proc. Drugim co do wielkości źródłem dochodów gospodarstw domowych były dochody ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych, w tym ze świadczenia wychowawczego „Rodzina 500+”. Udział tych dochodów nieznacznie wzrósł w ujęciu rocznym i wyniósł 30,1% (w kraju – 32,1%).

Udział dochodu ze świadczenia wychowawczego „Rodzina 500+” w przeciętnym miesięcznym dochodzie rozporządzalnym na 1 osobę w gospodarstwach domowych stanowił 4,9% (w 2018 r. 4,1%).

Dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki, takie jak: dary przekazane z gospodarstwa domowego, wydatki na cele społeczne, kaucje oraz odszkodowania płacone innym osobom i instytucjom stanowi dochód do dyspozycji. Gospodarstwa domowe przeznaczają go na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności. Przeciętny miesięczny dochód do dyspozycji wyniósł 1742,81 zł (w kraju 1768,65 zł) i na przestrzeni roku wzrósł o 9,1%.

Tablica 1. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018		2019	
	w złotych	w odsetkach	w złotych	w odsetkach
Dochód rozporządzalny	1627,85	100,0	1773,08	100,0
w tym dochód do dyspozycji	1598,05	98,2	1742,81	98,3
w tym dochody:				
z pracy najemnej	879,06	54,0	981,11	55,3
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	18,36 ^a	1,1	16,37 ^b	0,9
z pracy na własny rachunek	182,93	11,2	186,63	10,5
ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i z pozostałych świadczeń społecznych	488,47	30,0	534,13	30,1
w tym ze świadczenia wychowawczego "Rodzina 500+"	66,98	4,1	86,15	4,9

a,b Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: a – 24,48%, b – 38,24%.

Wydatki

Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych były niższe niż w Polsce i wyniosły 1077,73 zł (w kraju 1251,73 zł), w tym na towary i usługi konsumpcyjne – 1047,47 zł (w kraju 1201,23 zł). Gospodarstwa domowe przeznaczyły 97,2% wszystkich swoich wydatków na cele konsumpcyjne.

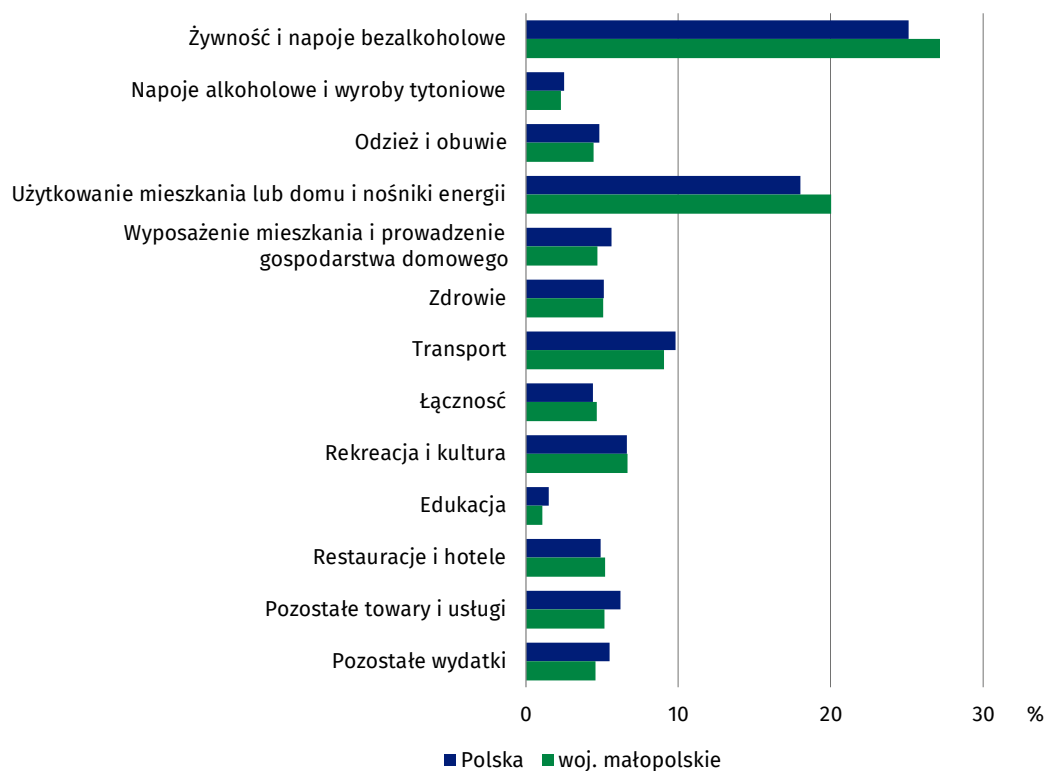
W porównaniu z poprzednim rokiem tak w województwie, jak i w kraju odnotowano wzrost kwoty przeciętnych miesięcznych wydatków w gospodarstwach domowych na 1 osobę (odpowiednio o około 60 zł i 65 zł).

W stosunku do 2018 r. zwiększyły się m.in. wydatki na łączność (o 30,4%), rekreację i kulturę (o 22,8%), edukację (o 15,4%), zdrowie (o 10,2%), żywność i napoje bezalkoholowe (o 7,1%), napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 5,3%).

W strukturze wydatków gospodarstw domowych dominowały wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe, które stanowiły 27,2% (w kraju 25,1%), a ich udział zwiększył się o 0,3 p. proc. w stosunku do 2018 r. Opłaty mieszkaniowe (tj. czynsz, opał, energia elektryczna i ciepła, gaz) stanowiły 20,0% wydatków ogółem (w kraju 18,0%), tj. o 1,0 p. proc. mniej niż rok wcześniej.

Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych wyniosły 1077,73 zł

Wykres 2. Struktura przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych w 2019 r.

Tablica 2. Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019
	w złotych	
Wydatki ogółem	1017,42	1077,73
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^a	987,62	1047,47
w tym:		
żywność i napoje bezalkoholowe	273,47	293,00
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	23,57	24,83
odzież i obuwie	46,83	47,80
użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	213,41	215,63
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	50,23	50,37
zdrowie	49,38	54,42
transport	94,94	97,46
łączność ^b	38,34	50,00
rekreacja i kultura	58,48	71,81
edukacja	9,87	11,39
restauracje i hotele	55,53	56,15
pozostałe towary i usługi	55,48	55,71

a łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. b łącznie z wydatkami na usługi internetowe.

Spożycie artykułów żywnościowych

W ujęciu rocznym zmieniło się przeciętne miesięczne spożycie na osobę niektórych podstawowych artykułów żywnościowych. Najbardziej zmalało spożycie na osobę: cukru (o 24,5%), a następnie ryb i owoców morza (o 8,3%) oraz pieczywa (o 4,9%). Wzrosło natomiast m.in. spożycie jogurtów (o 6,8%), jaj (o 3,9%), serów i twarogów (o 3,6%) oraz owoców (o 3,5%).

W skali roku wystąpił spadek spożycia m.in. cukru, a wzrost spożycia jogurtów, jaj, serów i twarogów oraz owoców

Tablica 3. Przeciętne miesięczne spożycie wybranych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	2018	2019
Pieczywo i produkty zbożowe	kg	5,26	5,16
w tym pieczywo ^a	kg	2,86	2,72
Mięso	kg	4,69	4,64
Ryby i owoce morza ^b	kg	0,24	0,22
Mleko ^c	l	2,95	2,90
Jogurty	kg	0,44	0,47
Sery i twarogi ^d	kg	0,84	0,87
Jaja	szt.	10,53	10,94
Oleje i tłuszcze	kg	0,97	0,94
Owoce	kg	3,42	3,54
Warzywa	kg	7,08	7,00
Cukier	kg	1,02	0,77

a Bez pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego. b Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i stódkowodnych, wyrobów garnażeryjnych i panierowanych oraz konserw rybnych. c Bez zagęszczonego i w proszku. d Bez serków słodkich.

W porównaniu z krajem w województwie odnotowano nieco większe spożycie mleka (o 1,0%), ale mniejsze spożycie przede wszystkim ryb i owoców morza (o 18,5%), jogurtów (o 13,0%), olejów i tłuszczów (o 10,5%), a także pozostałych podstawowych artykułów żywnościowych.

Wyposażenie gospodarstw domowych

Większy niż przed rokiem odsetek gospodarstw domowych był wyposażony w przedmioty trwałego użytkowania, takie jak: zmywarka do naczyń (o 4,7 p. proc.), samochód osobowy (o 5,5 p. proc.), urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej (o 2,7 p. proc.), telefon komórkowy (o 0,2 p. proc.), komputer osobisty (o 0,5 p. proc.) oraz urządzenie z dostępem do Internetu (o 7,2 p. proc.). W porównaniu z sytuacją w Polsce, gospodarstwa w województwie były lepiej wyposażone m.in. w kuchenki elektryczne z płytą ceramiczną, indukcyjną, a także komputery osobiste, urządzenia z dostępem do Internetu, samochody osobowe oraz zestawy kina domowego.

W ujęciu rocznym zmalała liczba gospodarstw wyposażonych w drukarkę (o 4,3 p. proc.), kuchenki mikrofalowe (o 1,1 p. proc.), zestawy kina domowego (o 0,8 p. proc.), pralki automatyczne (o 0,2 p. proc.) i odbiorniki telewizyjne (o 0,1 p. proc.).

Statystycznie, nadal prawie każde badane gospodarstwo domowe posiadało pralkę automatyczną, telefon komórkowy i telewizor. Ponad trzy czwarte gospodarstw posiadało komputer osobisty, a przeszło połowa – samochód osobowy, smartfon i kuchenkę mikrofalową.

Tablica 4. Gospodarstwa domowe wyposażone w wybrane przedmioty trwałego użytkowania

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019
	na 100 zbadanych gospodarstw domowych	
Pralka automatyczna	95,1	94,9
Zmywarka do naczyń	34,9	39,6
Kuchenka mikrofalowa	62,8	61,7
Samochód osobowy	63,4	68,9
Odbiornik telewizyjny	93,5	93,4
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	44,1	46,8
Telefon komórkowy	96,0	96,2
w tym smartfon	61,3	67,2
Komputer osobisty	76,3	76,8
Urządzenie z dostępem do Internetu ^a	74,9	82,1

a Komputery, laptopy, tablety, telewizory, smartfony, inne posiadające dostęp do Internetu.

Biorąc pod uwagę aktualną sytuację materialną, jako dobrą określiło ją 24,1% gospodarstw domowych (w Polsce 23,8%), a jako raczej dobrą – 28,4% (w Polsce 24,8%). Jako przeciętną swoją sytuację postrzegało 42,8% gospodarstw (dla Polski średnia wynosiła 44,4%), natomiast 3,7% określiło ją jako raczej złą, a 1,0% jako złą (w kraju odpowiednio 5,5% i 1,5%).

Badaniem budżetów gospodarstw domowych objęte były 3174 gospodarstwa domowe, tj. 8,8% w skali kraju.

Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą reprezentacyjną, która daje możliwość uogólnienia, z określonym błędem, uzyskanych wyników na wszystkie gospodarstwa domowe. Dostarcza podstawowych informacji o przychodach, rozchodach, spożyciu i wyposażeniu gospodarstwa domowego w dobra trwałego użytku oraz informacji o innych aspektach warunków bytu określonych grup ludności.

Badane gospodarstwa klasyfikowane są według głównych i dodatkowych źródeł utrzymania. Przy ustalaniu głównego i dodatkowego źródła utrzymania gospodarstwa domowego bierze się pod uwagę dochody o charakterze stałym lub powtarzalnym. Brane są pod uwagę dochody tak pieniężne jak i niepieniężne (spożycie naturalne, dary w naturze, pomoc społeczna w postaci rzeczowej, dodatek mieszkaniowy).

Źródła utrzymania gospodarstwa domowego ustala się na podstawie głównych i dodatkowych źródeł utrzymania wszystkich członków gospodarstwa domowego. Na tej podstawie wyróżniane są gospodarstwa pracowników, pracujących na rachunek własny, rolników, emerytów i rencistów oraz gospodarstwa utrzymujące się z niezarobkowych źródeł utrzymania.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Badaniem budżetów objęte były 3174 gospodarstwa domowe w województwie

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Krakowie
Dyrektor Agnieszka Szlubowska
Tel: 12 420 40 50

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Banaszek
Tel: 695 255 011

Wydział Współpracy z Mediami

Tel: 22 608 34 91, 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

[@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)

[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

Powiązane opracowania

[Budżety gospodarstw domowych w 2019 r.](#)

[Sytuacja gospodarstw domowych w 2019 r. w świetle wyników badania budżetów gospodarstw domowych](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych → Ludność](#)

[Bank Danych Lokalnych → Gospodarstwa domowe](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Dochód rozporządzalny gospodarstwa domowego](#)

[Gospodarstwo domowe](#)

[Spożycie artykułów żywnościowych w gospodarstwie domowym](#)

[Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych](#)

[Wydatki gospodarstwa domowego](#)

[Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne](#)

[Wyposażenie gospodarstw domowych](#)